

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIK

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věc

žalobkyně: **nezl. A. Š.**, narozená x
zastoupená zákonným zástupcem A. S., nar. x
oba státní příslušností x
oba bytem v ČR: x

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2021 č. j. OAM-42/ZA-P07-LE05-R2-2020

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 21. 12. 2021 č. j. OAM-42/ZA-P07-LE05-R2-2020 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora specifikovaného rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 25/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zamítá jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaný správní orgán nerespektoval právní názor Městského soudu v Praze vyslovený v rozsudku č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021 a vyhýbá se tak aplikaci ust. § 12 - § 14b zákona o azylu. Žalobkyně také konstatovala, že její nucené vycestování by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Žalovaný měl dle žalobkyně vzít v úvahu důvody, pro které její matce udělil doplňkovou ochranu a také přijmout informace o dění na Ukrajině. Žalobkyně dále poukázala na hrozící konflikt s Ruskou federací, kdy měla za to, že žalovaný si mohl opatřit aktuální zprávy o zemi původu.
3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě plně odkázal na obsah správního spisu a na žalobou napadené rozhodnutí. Sdělil, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
4. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (ust. § 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
5. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s., jelikož dospěl k závěru, že s ohledem na aktuální situaci skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění.
6. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 6. 1. 2020, poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 13. 2. 2020, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 13. 2. 2020, žalobou napadené rozhodnutí č. j. OAM-42/ZA-P07-LE05-R2-2020 ze dne 21. 12. 2021.
7. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 6. 1. 2020 podal zákonný zástupce žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 13. 2. 2020 pak poskytl údaje k podané žádosti. Konkrétně sdělil, že nezletilá je občankou Ukrajiny a ukrajinské národnosti, nemá politické a náboženské přesvědčení. Na Ukrajině nikdy nebyla a od doby svého narození neopustila území České republiky. Žalobkyně nevlastní cestovní doklad, vízum či povolení k pobytu. Zákonný zástupce žádá o udělení mezinárodní ochrany pro svou dceru z důvodu, že na Ukrajině existuje nebezpečí pro děti a situace je tam nestabilní.
8. Pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl se zákonným zástupcem žalobkyně proveden dne 13. 2. 2020. Zákonný zástupce uvedl, že nezletilá nemá vyjma rodného listu žádný jiný doklad. Situaci na Ukrajině považoval za nestabilní, a proto požádal o mezinárodní ochranu pro svou dceru. Popsal péči o dceru, její pobytový status a rodinnou situaci.
9. Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 12. 2021 č. j. OAM-42/ZA-P07-LE05-R2-2020 byla žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
11. Podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu *jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.*
12. Podle ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu *jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.*
13. Podle ust. § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců ve znění účinném od 23. 3. 2019, *Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu 1. Albánii, 2. Alžírsko, 3. Austrálii, 4. Bosnu a Hercegovinu, 5. Černou Horu, 6. Ghanu, 7. Gruzii, s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, 8. Indii, 9. Island, 10. Kanadu, 11. Kosovo, 12. Lichtenštejnsko, 13. Makedonii, 14. Maroko, 15. Moldavsko, s výjimkou Podněstří, 16. Mongolsko, 17. Norsko, 18. Nový Zéland, 19. Senegal, 20. Spojené státy americké, 21. Srbsko, 22. Švýcarsko, 23. Tunisko, 24. Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.*
14. Soud úvodem připomíná, že pouhý výčet zákonných ustanovení, které měl žalovaný dle žalobkyně porušit, nelze považovat za žalobní body (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2018 č. j. 6 Azs 88/2018-38, kde je s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005 č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 uvedeno, že výčet zákonných ustanovení, s nimiž má být napadené rozhodnutí dle názoru žalobkyně v rozporu, nelze považovat za žalobní body).
15. Žalobkyně namítala, že žalovaný správní orgán nerespektoval právní názor Městského soudu v Praze vyslovený v rozsudku č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021 a vyhýbá se tak aplikaci ust. § 12 - § 14b zákona o azylu. Městský soud v Praze shledal tuto žalobní námitku důvodnou. Žalovaný v napadeném rozhodnutí na str. 8 obsáhle vysvětluje, proč nerespektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku městského soudu ze dne 21. 10. 2021 a obsáhle cituje judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se zabývala otázkou zohlednění rodinných a soukromých vazeb žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Takovéto řešení však dle zdejšího soudu není možné, pokud měl žalovaný za to, že rozsudek č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021 je v rozporu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, tak mohl a měl proti uvedenému rozsudku podat kasační stížnost. Pokud to ale neučinil, tak byl ve smyslu ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021.
16. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu má nerespektování závazného právního názoru vysloveného správním soudem ve zrušujícím rozsudku za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu (srov. rozsudky Nejvyššího 2 Ads 260/2019 - 32 správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 - 25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS či

ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002 - 25). V rozsudku ze dne 23. 9. 2004, č. j. 5 A 110/2002 - 25, publ. pod č. 442/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „*právní názor soudu nelze ponížovat na pouhou námitku [...] o níž by správnímu orgánu bylo v dalším řízení umožněno uvážit, tj. kterou by žalovaný mohl i odmítnout, ale je třeba na něj nahlížet jako na pravidlo, jež je určujícím pro další kroky správního orgánu i pro úvahy, o něž bude správní orgán opírat závěrečné hodnocení zjištěných skutkových okolností.*“

17. Městský soud se podrobně nevěnoval dalším žalobním námitkám, neboť bude na žalovaném, aby v dalším řízení respektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021, tedy že v případě žalobkyně není možné Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu, a posoudil všechny důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 - § 14b zákona o azylu.
18. Soud také musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejšímu soudu je totiž známo, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. Zdejší soud zohlednil závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
19. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
20. Podle zdejšího soudu by návrat žalobkyně do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non – refoulement*, bylo tak namísto žalobou napadené rozhodnutí zrušit. K tomu zdejší soud přiměřeně odkazuje na závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022-31.
21. Žalovaný se tedy v dalším řízení s ohledem na změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zaměří na meritorní posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, a to i s přihlédnutím k závěrům uvedeným v tomto rozsudku výše.
22. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany meritorně posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a ve spojení s ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
23. Zdejší soud si je jistě vědom existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana,

a také ust. § 6 odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invází vojsk Ruské federace, podle kterého *podá-li cizinec, kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nicméně to nemůže nic změnit na závěru soudu, že v současné situaci je nutné přihlídnout k nové bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce.*

24. Zdejší soud tedy ze shora uvedených důvodů napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s., neboť s ohledem na aktuální situaci, skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé a zásadní doplnění a také proto, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor vyslovený v rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 2 Az 28/2020 ze dne 21. 10. 2021.
25. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně byla ve věci úspěšná, avšak žádné prokazatelné náklady řízení jí nevznikly a ani žádné neúčtovala. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. dubna 2023

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně